

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שבמא ועינים תראנה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו גזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשאריות כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון ישעיה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודייגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו' השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
וזסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעומה להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

לבוש העברי
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
החבורים שלו יסיעו בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

חזון יחזקאל
רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הג"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספדו בשעת הלוייה הכריז:
נצטויתי מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שחבטיח שיהמליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רבות אפרים ארח"ב עמוד
רמ"ח, מלך ביפו פרק מ"ב).

בן לאשרי
רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

צדקת הצדיק
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה ומליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה ומליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה ומליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

מלליצי יין ושיר

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוך ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

ויקרא אל משה וידבר ה' אלו מאהל מועד לאמר. במדרש (ויק"ר א: טו): כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבילה טובה הימנו, תדע לך שכן שהי משה אדון הנביאים ואבי החכמים וכו', ולא נכנס לפניו עד שקרא לו שנאמר ויקרא אל משה. ויש להבין איך אפשר שיהיה תלמיד חכם ולא יהיה בו דעת. ונראה הביאור עפ"י מה שעולה מדברי המהרש"א (סנהדרין צב:), ש'דעת' האמור, הכוונה שהיות ומכיר שהכל בא מהשגחה עליונה, יש לו דעת לבקש רחמים מהש"ת שיתן לו מה שצריך, ע"ש. ולפי"ז מתבאר הטעם שגינו חז"ל את התלמיד חכם שאין בו דעת, שאין לו דעת לבקש רחמים מהש"ת, והיינו שהיות שתלמיד חכם יודע התורה ויודע כחו של הקב"ה, אי אפשר שלא יכיר שהכל בא מהשגחה עליונה, וא"כ מדוע אין לו דעת לבקש רחמים, בודאי הטעם משום שהוא סומך על זכותו חכמתו ותורתו ובטוח שהקב"ה יעשה עמו כל מה שצריך אף בלא בקשת רחמים, ומפני מחשבתו זו אין לו דעת לבקש רחמים על צרכיו, ועל כן אמר שנבילה טובה הימנו. ונלמד ממשה שאף שהיה לו כל כך הרבה זכויות, עם כל זה לא נכנס עד שקראו הקב"ה ולא סמך על זכויותיו, היפך מחשבתו של זה התלמיד חכם שאין בו דעת הסובר שבזכותו הקב"ה יעשה עמו טובה בלא בקשת רחמים. (זרע שמשון אות ב').

ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים. בגמרא (ברכות לא:): אמר ר' אלעזר, שמואל מורה הלכה בפני רבו היה, אמר עלי קראו כהן שיבוא וישחוט וכו'. אמר להם שמואל, למה לכם לחזר אחר כהן שישחוט, הלא שחיטה בזר כשירה. שהרי לא כתיב 'ושחט הכהן', כתיב 'הקריבו הכהנים', מקבלה ואילך מצות כהונה, מכאן לשחיטה שכשרה בזר. אמר לו עלי, אכן צודקים דבריך, אולם מורה הלכה בפני רבו

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען ידאת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח וירש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן. וועט עס טוהן פאר אייער ישועה פרייאט, באמנות, קאנפידענשל.
- יעדע נאמען אין א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעגעבענקייט, מיט כוונה, במתינות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיעות. די שטיין בלייבט אין דעם אויווען פאר 2 וואכען.
- מזאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.

דוקא אויך דעם מקובלידעג אופן פון מכן דורות ישרים זעהט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן אהר: יעדע הלב (-אביגען זיין הארץ צו אדישקייט), שיתחבר לבו לשמים לטובה (-ס'ווישט די גאנצע מענטש), ותראה מלאים (-וועסט זעהן וואונדער), מקינען עס געבען פון מענער.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

יקריב את עצמו היינו עלי התשובה שעשה יתקן עצמו שלא יחשב בעל מום, ואז יהיה 'לרצונו לפני ה'.

ואם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו לפני ה'. יש לעמוד על הלשון 'אם זכר אם נקבה', דאילו בצאן להלן כתיב [כלשון הרגיל בכל מקום] 'זכר או נקבה'. ויש לומר לפי שהבקר מזכיר עון חטא העגל, שנאמר 'וימירו את כבודם בתבנית שור', משמע שהיה כבודם זכר, וא"כ היה עולה על הדעת דנקבה מרוצה טפי, [כי השור הזכר הוא קטיגור, ואין קטיגור נעשה סיגור], ולזה בא לומר דשיום הם. משא"כ בצאן, אין הפרש בין זכר לנקבה, שכבר פירשו מעבודה זרה של מזל טלה, [שהיו המצרים עובדים אותו, ונמצא שאין שום עדיפות בצאן בנקבה על הזכר, ולכן בבקר נקט הכתוב 'אם זכר אם נקבה', ולא 'זכר או נקבה', דאיתי לומר שהזכר הרי הוא כשר להקרבה כנקבה, וליכא שום עדיפות בנקבה על הזכר, משא"כ בצאן דליכא למיטעי בהכי, נקט הכתוב לשון הרגיל בכל מקום 'זכר או נקבה'].

לע"נ הגה"צ ר' יהודה זרחיה מרדכי לייב חיים ב"ר שפטיה סגל זצ"ל יא"צ ט' אדר

המקור לחיוב קריאת מגילה. במגילה (דף יד.) יליפין חיוב מקרא מגילה מק"ו, מה מעבדות לחירות אמרינן שירה, ממתיה לחיים לא כל שכן. ופירש"י דאמרו שירה על הים ביציאת מצרים. והקשה בטורי אבן על פירש"י, וז"ל: קשה לי טובא, חדא דשירה זו לא הוקבע חובה לדורות, אלא לשעה בשעת הנס לחוד אמרוהו. ועוד נס שעל הים לאו מעבדות לחירות לחוד היה, אלא ממות לחיים נמי כדכתיב 'המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות' וכו', ולי נראה דה"פ 'מה מעבדות לחירות אמרינן שירה', היינו הלל דאמרינן ביום

א' דפסח שהוא יום יצ"מ, עכ"ל.

וכתב האבני נזר (א"ח סימן תקל"ז אות ט"ו) וז"ל: בירושלמי (מגילה ז.) יליף חיוב מקרא מגילה מ'כתוב זאת זכרון בספר'. אבל בגמרא (מגילה יד.) למדו מק"ו, מה מעבדות לחירות אמרינן שירה, ממתיה לחיים לא כל שכן. ולפי לימוד זה, הוא רק מדרבנן, שאין זה ק"ו גמור שיהיה מחויב, בין לפרש"י שאמרו שירה על הים, הנה גם שם לא היה עליהם חובה, ועוד אינו ק"ו גמור וכמו שכתב הטורי אבן שם. וגם לפירוש הטורי אבן שהוא ההלל שאומרים ב"ט ראשון של פסח, הלא זה מתקנת נביאים, א"כ אינו מדאורייתא.

אך לדעתי יש להשוות גמרא דידן עם הירושלמי, דהנה קשה על גמרא דידן למה קראה על פה לא יצא, דיו לבא מן הדין להיות כנידון, כמו ביציאת מצרים שאמרו שירה ואמרו הלל הכל בעל פה. וגם על טעם הירושלמי מדכתיב 'כתוב זאת זכרון', הגם שלא נזכר רק הכתיבה, צריך לומר דסבירא לי' כמו גמ' דידן (מגילה יח.) דאמרו בהא דקראה על פה לא יצא מנלן, אתיא זכירה זכירה, כתיב הכא 'והימים האלה נזכרים', וכתוב התם 'כתוב זאת זכרון בספר', מה להלן בספר אף כאן בספר. ופריך ממאי דהאי זכרון קריאה הוא, דילמא עיון בעלמא, לא ס"ד דתני זכור

לע"נ צארטל בת טויבא וואזנר ע"ה יא"צ ז' אדר

אם עולה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אותו לרצונו לפני ה'. תיבות 'קריב אותו' מיותר. ויראה הטעם שעולה הוא 'זכר', לפי שעולה מכפרת על חייבי עשה, וידוע דרמ"ח עשין כנגד רמ"ח איברים

שבאדם, לכן מצוות עשה בחינת 'דכורא', כי בנקבה יש רנ"ב איברים, ואינם מכוונים נגד העשין, לכן כמה מצוות שפטורות הנשים כמו מצוות עשה שהזמן גרמא. [דכיון שאין הן מכוונות כנגד מצוות עשה, לכן פטורות הן מכמה וכמה מצוות עשה].

וכבר אמרו (זבחים ז:): דעולה דורון הוא, דאי עביד תשובה, הרי אם עבר על מצות עשה ושב לא זז משם עד שמוחלין לו, ואי לא עביד תשובה, א"כ 'זבח רשעים תועבה', אלא שמע מינה דורון הוא. ובזה מובן כי אחר שעבר על מצות עשה, פגם באבר הנשמה, שנשמת אדם, לכן מביא עולה 'זכר תמים', לעומת שפגם בעשה שהוא בחינת 'דכורא'.

ולזה חזר ושנה 'יקריב אותו לרצונו', רצה לומר שיעשה תשובה [וזה 'לרצונו'], ויהיה הוא ראוי להקריב לפני ה', כי אם פגם בעשה,

ופגם באבר ונעשה בעל מום, [אז יש לתקן הפגם ע"י התשובה כדי שלא יחשב בעל מום], וזה ירמוז 'זכר תמים יקריבנו', שכמו שהוא נעשה תמים בתיקון האבר, שהעשה שפגם הוא לעומת אותו אבר, כמו כן יהיה הקרבן 'זכר תמים', וזהו ששנה 'יקריב אותו'

הופיע
כרך נוסף במהדרת

חידושי רבינו חיים הלוי
על הריב"ם
עם מורשת הגר"ח
כרך שני

כילד טבאות ציונים, עוסקים, כהירות מקורות וסילואים

מהדורה מוסקעת ומורחבת

...
בכרך זה חופיע:
• הלכות חטין וכמה • דברים • שמיטה
• יובל • ביאת מקדש • תמידין ומיספין

...
כרך שלישי • נמצא בשלם עריפה

...
כתיבן חופיעו
מהדפה שניה כרך הראשון
שחקקל בחיבה יתירה בעולם התורה
כולל הלכות:
• תפילין • שבת • יובל ודילועה •
מאכלות אסורות • תרומות • קרבן
פסח • מעילה

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית

בארץ: ספריית - אחים גיטלר • בח"ל: עם הספר - לעיון
מכון מורשת הגר"ח • moresheshagrach@gmail.com

הרה"ק בעל אוהב ישראל מאטסא ז"ע אמר:

כל מי שידליק נר לעילוי נשמתו - ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל - אעשה לו טובה. (אוצר ישראל).

תולדות האבני נזר ז"ע

התלאות בעיר נאשעלסק הולידו את הרצון אצלו לעזוב את העיר, אמנם החסידים הציעו שיוותר על הרבנות, כי כל המריבות והחלשנות היו על רקע הרבנות, והם ימלאו כל צרכיו בהרחבה, אבל האבני נזר לא הסכים לקבל כסף מחסידים, ונאבק על המשכת פרנסתו מן הרבנות. בשיא הרדיפות נתפנה כס הרבנות בסוכצוב עם פטירת הרה"ג מוה"ר אלעזר הכהן זצ"ל, כשהגיעה הידיעה על פטירתו של מוה"ר אלעזר הכהן זצ"ל, אמר האבני נזר יעצט מיינט מען מיך' (-עכשו מתכוונים אלי), ומיד אח"כ אנשי סוכצוב נתנו עיניהם בהאבני נזר, ושלאו אלו משלחת נכבדי העיר עם כתב רבנות, האבני נזר התנה הרבנות בקשר לבית דירה בשבילו, רצצה דוקא בית מסוים, ורכישת הבית נתעכבה, ולכן נשאר לפי שעה בעיר נאשעלסק

מספרים שהרבי ר' בונם זצלה"ה מפרשיסאה עבר פעם בסוכצוב בנסיעותיו על פני עיירות בפולין, והציעו לו את הרבנות, והרבי ר' בונם אמר שאם יקנו בשבילו את הבית הזה הוא יסכים לכך, אבל בעל הבית לא יהודי לא רצה למכור את הבית בשום אופן. (מראה הדשא)

קשורים בשורש בחינת כתר עליון ונקראו אז 'בני בכורי ישראל', ומ"מ יכול עמלק להזדווג להם.

ואמר 'אשר קרן בדרך', היינו 'בדרך' שהלכו לקבל תורה מסיני, ומ"מ לא נתבייש להזדווג לכם אף שהיה דרך מקרה אשר לא יאומן כי יסופר. ובא ללמד שיזהר האדם מפיתויי היצה"ר, ולא יסמוך על גדולתו וקדושתו ופרישותו, וכזה דתנן 'אל תאמין בעצמך עד יום מותך', שאז בודאי נשלמו באמת, וכמו שנאמר 'כי הולך האדם', שכל ימי האדם הוא בחינת הולך להתברר במדתו שהוא בית עולמו המיוחד לו עד יום מותו שאז נשלם שלא יוכל לקלקל עוד, ואין לו עסק עוד בזה העולם, ואז נח, ועל דרך שאמר משה רבינו 'לא אוכל עוד לצאת ולבוא'. ועל זה בא המצוה לזכור מה שהיה כח לעמלק להזדווג להם 'בדרך' שיצאו ממצרים, שכולל כל הרע בבחינת סור מרע, ו'בדרך' שהלכו לקבל התורה בחינת עשה טוב, ולהיות האדם אף כשהוא במעלה עליונה בקדושה וטהרה, מ"מ יהיה נזהר מפיתויי היצה"ר עמלק יצרא בישא. ועל שם זה נקרא 'עם ילק' שפרח כילק מארבע

מאות פרסה, רומז אף למי שמרוחק מקליפתו עד התכלית ומנוגב מכל חמדה ותאוה ומרוחק מהם כשיעור ארבע מאות פרסה מדת כל הארץ מכל מקום פורח כילק.

ועוד נקרא 'עמלק', על שם שבא ללוק דמן של ישראל ככלב, והוא מה שנאמר 'ויזנב בך כל הנחשלים', וזה שבט דן שפלטו הענן, ולהם הכניס היאוש מלשוב בתשובה, ועיד"ז פיתה אותם, על דרך שאמר 'אחר' (חגיגה טו.) 'הואיל ואיטריד ההוא גברא מההוא עלמא ליפוק ליתנהי בהאי עלמא',

וזה דרך היצה"ר כשוראה שהאדם נכשל באיזה עוון בעצתו ובפיתויו, אח"כ משליכו ביאוש לומר מה יועיל לך תשובתך אחר כי גדול עוונך עד לשמים, והואיל ואיטריד ההוא גברא מעולם הבא ליפוק ליתנהי בהאי עלמא, ועל שם זה נקרא 'עמלק' 'עם לק' שבא ללוק דמן של ישראל ככלב שבא למצוץ שארית דמם וחיותם עד תכליתו.

ובא המצוה 'תמחה את זכר עמלק' על שני העינים, והיינו שאף הגדול במעלה וקדושה יתירה, לא יסמוך על קדושתו ויזהר מפיתויי היצה"ר. ואף מי שנכשל ח"ו מה, לא יתייאש מן התשובה וישוב אל ה' וירחמהו.

לע"נ הג"ר צבי מתתיהו סימן טוב ב"ר ישכר זצ"ל יא"צ י"א אדר

אדם כי יקריב מכם קרבן לה'. יש לפרש הכוונה בהקדם מה שפירש העוללות אפרים מה שאמרו 'אתם קרויים אדם, ואין האומות העולם קרויים אדם', דענין דיבוק חברים לאהוב את חבריו כנפשו ממש אינו בנמצא רק באומה הישראלית, ולא בשאר אומות שחלק לבם זה מזה, ועל כן ישראל נקראו 'אדם' שהם בבחינת 'גוי אחד', כי האומה בכללה כאיש אחד, וזהו אתם קרויים 'אדם', ואין האומות העולם קרויים 'אדם', עכ"ד. והנה אמרו חז"ל 'לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום', כי השלום והאחדות הם משפיעים שפע ברכה לעולם. והנה תכלית הקרבן הוא 'לקרב' לב ישראל לאביהם בשמים, ולגרום שפע וברכה לעולם. אמנם כל זה לא יתכן רק כשישראל הם באחדות ובשלום, שזה הוא כלי המחזיק ברכה. וזה

בפה וכו', ע"כ. הרי דלפי האמת האי זכרון בפה, ומזה למדו קריאת המגילה בפה מתוך הספר כדכתיב 'זכרון בספר'. אך דקשה טובא, דא"כ לא הי' צריך לקרות רק מה שרצה המן לעשות, כמו בזכירת עמלק שאין חיוב לזכור רק מה שעשה, ויוצאין בפרשת זכור שלא נזכר שם הנצחון שנצחו ישראל, רק מה שעשה לעורר איתנו. ונראה דלזה צריך טעם הק"ו לומר שירה על הנס, [ונמצא דצריכין גם טעם של הגמ' דידן]. וזה לא קשיא דא"כ לא יהיה צריך לקרות מתוך המגילה רק מה שרצה לעשות, והנס יקרא על פה. דזה ודאי אינו ראוי לחלק המגילה קצתו בכתב וקצתו על פה, על כן תקנו אנשי כנסת הגדולה לקרותה כולה מתוך המגילה, ועל כן הקילו בהשמיט סופר אותיות או פסוקים וקראם על פה, דודאי אף בקריאה מתוך הכתב ישאר כדי לצאת ידי חובת זכירה במה שרצה המן לעשות.

לע"נ הג"ר יהודה ב"ר מאיר זקס זצ"ל יא"צ ט' אדר

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך וגו' אשר קרן בדרך וגו'. צריך להבין מה שנאמר 'בדרך' שתי פעמים, גם מהו ענין הזכירה. אך הענין על פי מה שאמרו (תנחומא תצא ט') מהו 'עמלק', 'עם ילק' - פרח כזוחל (דתרגום של 'ילק' הוא 'זוחל', וזה מין ארבה, דעמלק פרח ובא על ישראל כמו הארבה). 'עמלק' שבא 'ללוק' ולמצוץ דמן של ישראל ככלב.

והנה מה שאמרו שקרא עמלק שפרח כילק, הוא כמו שאמרו שם דארבע מאות פרסה פסע עמלק ובא לעשות מלחמה עם ישראל וכו', ויש לומר המכוון שמרמז על הקליפה דעמלק היינו יצרא בישא, והוא מה שמצינו (קידושין פא.) ב"ר מאיר שהיה יכול היצה"ר לבוא ולהסית לר' מאיר בדבר עבירה, אף שהיה מאיר עיני חכמים בהלכה. וכן מייטי שם בר' עקיבא שהיה מתלוצץ בעוברי עבירה, ורצה ג"כ היצה"ר להכשילו, ואמר אי לאו דמכרזי ברקיעא הזהרו בר' עקיבא ותורתו וכו', ואף שר' עקיבא היה שורש תורה שבעל פה, מ"מ לא היה מתבייש היצה"ר להסיתו לדבר עבירה אי לאו שנשמרו מלמעלה. ועל זה רומז 'אשר קרן בדרך', שהיה כענין מקרה, דבר אשר לא יעלה על לב, כיון שהיו מתלוצצים בעוברי עבירה, בודאי היו רחוקים מענין זה מאד ומאד, ומ"מ לא נתבייש היצה"ר לכנוס להם לפתות. וכן מצינו (קידושין פא:) בר' מאיר שאמר הזהרו בי מפני בתי, אף שמותר היחוד עמה, ונראה דזה היה אחר מעשה הנ"ל, דמקודם היה מתלוצץ בעוברי עבירה. וכן זה התלמיד שליגול על ר' טרפון, מסתמא היה רחוק מענין תאוה, ומ"מ אמרו לא היו ימים מועטים עד שנכשל אותו תלמיד בחמותו.

ועל זה מרמז מה שנאמר 'עמלק יושב בארץ הנגב', שפירש בזה"ק הא יצרא בישא וכו', והיינו שיושב בארץ הנגב ומרמז שנכנס אף ללב קדוש כזה שמנוגב מכל חמדה ותאוה, על דרך שדרשו (תמורה טז.) 'ארץ הנגב נתתני', בית שמנוגב מכל טובה וכו' אדם שאין בו אלא תורה בלבד. ועל זה נאמר 'זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים', והיינו אחר שיצאו מכל עשר כתרין מטסאותא בעשר מכות שכנגדם נגוף למצרים ורפוא לישראל, ונכנסו בעשר קדושות עשר ספירות וזכו במכת בכורות להיות

מוסרי הג"ר אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל

**'מבטיח אני להעושים לטובת נשמותי' אלחנן יוסף בן שמואל וצפורה',
להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה דיין'**

וכל דבריו צ"ע, הדרש ד'ונקדשתי בתוך בני ישראל' דיינו עשרה, עיקרו הוא לענין קידוש ה' דבעינן עשרה, וממילא שמעינן מינה נמי למילי דקדושה דרבנן כקדיש וקדושה דניבעי ג"כ עשרה מדרבנן, אבל איך אפשר שיהי' צירוף עשרה הצריך לקדיש וקדושה דאורייתא, אם כל חיוב אמירת קדיש וקדושה אין לו עיקר מה"ת כלל. וגם מה שכתב דקריאת התורה הוא דאורייתא, אינו מובן, דמה"ת היא רק מצות ת"ת ילמוד מה שילמוד בין ביחודי בין ברבים, וקריאת התורה בעשרה הכל רק מתקנות משה ונביאים ועזרא, מלבד פרשת זכור ופרה וכו', אבל קריאת התורה סתם, ודאי לאו דאורייתא.

ומה שהביא ראייה מברכת התורה

אינו מובן כלל, דברכת התורה היא על ת"ת, ומצות ת"ת ודאי הא דאורייתא היא, ומצוה מפורשת וחביבה מכל המצוות, ואין צריך לראיה מן הברכה, אבל מה ראייה מברכת התורה לקריאת התורה, סוף דבר כל דבריו תמוהים אצלי מאוד.

ונזכרתי דבירושלמי (פ"ז ברכות ה"א): 'מה שאר כל המצוות טעונות ברכה אף זו טעונה ברכה', ע"ש במפרשים דפירשו דחיוב ברכת התורה מה"ת היא רק בקריאה בתורה ברבים, משא"כ ברכת התורה דיחיד הלומד היא רק בתורת ברכת מצוה כשאר כל המצוות דטעונות ברכה מדרבנן, והלימוד מקרא על ברכת התורה הוא רק על קריאת התורה ברבים, ע"ש. וא"כ לפי הירושלמי תתכן שפיר ראיית התשב"ץ, דאם חייבה תורה ברכה אל הקריאה ברבים, כ"ש דגוף הקריאה היא מחויבת מה"ת. ואולם שיטת הבבלי אינה כירושלמי הנ"ל, וגם לירושלמי אין הראיה מוכרחת, דחיובא דקרא הוא רק שאם יקראו ברבים יברכו, אבל אין ראייה מזה עדיין שגוף הקריאה ברבים הוא חיוב, וצ"ע. (גליוני הש"ס ברכות שם).

שאמר הכתוב 'אדם' כי יקריב מכם, היינו אם תהיו בבחינת 'אדם' בשלום ובאחדות, אז תפעל הקרבן פעולתה בעולם לגרום שפע וברכה רבה.

ליכות מ.ב. ה.פ. לעשירות והצלחה בכל מעשי

ולא ירא אלקים. צ"ב איך לומר על עמלק שאינו ירא אלקים, וכי איזה אומה יראה מאלקים. אך הענין, כי גם היצה"ר הוא מלאך ועושה שליחות ה' להסית כדי שיקבלו שכר על כבישת היצה"ר, אך יש לו יראה מאלקים, לכן יש גבול [עד כמה הוא מסית האדם לעבור על עבירות]. אך להכריח להכשיל את האדם שלא ברצונו היפך הבחירה, זה בכלל מורד במלכות שמים, וזה עמלק שעליו נאמר 'ולא ירא אלקים', על כן מלחמה לה' בו מדר דור למחותו.

כל חמנחה אשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ כי כל שאור וכל דבש וגו' קרבן ראשית תקריבו אותם לה'. יש לרמז כי כשהאדם עושה דבר להש"ת, לא יעשה בבביל כבוד וגאון, שהוא בחינת 'חמץ' מתנשא למלך, וגם לא משום צד הנאה הן שכר ממון וכו' שהוא בחינת 'דבש', כי אם בלתי לה' לבדו. אך כבר כתבו רבותינו הקדושים כי כמה פעמים אינו ביד האדם, דבאמת בתחילה היה

כוונתו להתפלל לה', אבל כיון שעומד בציבור ומתפלל, בא היצה"ר לבלבלו ואומר לו: 'העולם יאמרו כמה צדיק אתה'. וכן בתורה, היצה"ר מבלבלו ואומר לו: העולם יאמרו כמה חריף הוא הדרוש שדרשת'. והתקנה לזה, שטרם שיעשה דבר, ימסור מודעה להש"ת שרוצה רק לעשות נתת רוח ליוצרו, ואם אח"כ באים מחשבות, אז לא יגרום ההרהור לבטל מעשה ח"ו, כי גלוי וידוע לפניו שגם ביחיד היה עושה כן, וזה עיקר 'קרבן, דראשית תקריבו אותו לה'.

לע"נ הג"ר נח צבי קלפוס ב"ר נתן זצ"ל יא"צ י"ב אדר

חיוב קריאת התורה וקריאת פרשת זכור. אמרו בברכות (דף כא): אין היחיד אומר קדושה שנאמר 'ונקדשתי בתוך בני ישראל', כל דבר שבקדושה לא יהא פחות מעשרה. והנה בשו"ת תשב"ץ (ח"ב סי' קס"ג) יש דברים תמוהים, שכתב לענין נשבע שלא לעבור לפני התיבה, דאין השבועה חלה, משום דהוי כנשבע לבטל את המצוה, וז"ל: נראה שהוא מ"ע מה"ת לעבור לפני התיבה, שהרי לעבור לפני התיבה הוא כדי להוציא הרבים ידי חובתן בדברים שבקדושה ובקריאת התורה, ושתיהן אמרו שאין היחיד אומר קדושה שנאמר ונקדשתי, ודין קריאת התורה מ"ע מה"ת היא, וא"צ זה לפני, שאפי' ברכת התורה לפני היא מה"ת וכו', וכיון שלעבור לפני התיבה יש בו מצוה מה"ת להוציא הרבים בדברים שבקדושה ולקרות את התורה, א"כ הנשבע שלא לעבור לפני התיבה, הרי הוא כנשבע שלא לעשות סוכה וכו' עכ"ל.

ספר מנחה חדשה להרה"ק רבי ברוך פנחס מסקאליע זי"ע

שכתב בהקדמת הספר בזה"ל:

ואקוה לה', מי שיחזיק ספר זה בביתו ובפרט מי שילמוד בו, כי זכות של תיבת "בראשית ברא" יגן עליו שיהיה לו רפואה לכל אבריו, כי "ברא" לשון רפואה. וזכות אבותי הקדושים יגן עלינו ועל כל ישראל, שירפא לכל גופינו ויסלח לכל עונינו, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו.

בראשית נ"ל בעז"ה, דהנה איתא בהקדמת ספר הזוהר הקדוש דף ד' (ע"א), וז"ל: ומלת מ"י רומז לחמשים שערי בינה, ואית בה יו"ד אות קדמאה דשמה קדישא. ומלת מ"ה רומז למינא דשמה קדישא [יו"ד ה"א וא"ו ה"א], ואית ביה אות תניינא דשמה קדישא הוי', כד"א 'אשרי העם שככה לו וגו' (תהלים קמד טו), 'תולה ארץ על בלי מ"ה' (איוב כו ז). וכדין אתקיימי תרין עלמין, ביו"ד עלמא דאתי, ובה"א עלמא דא, כלומר במ"י ברא עולם הבא, ובמ"ה ברא עולם הזה, ודין הוא רמז עילא ותתא, עכ"ל.

וזה שמרומז בתיבת **בראשית** - אות תניינא של מילוי אות בית הוא י, אות תניינא דמילוי אות ריש הוא י, אות תניינא של מלוי אות אלף הוא ל, בגמט' מ"י. אות תניינא של מילוי אות שין הוא י, אות תניינא של מילוי אות יוד הוא ו, אות תניינא של מילוי אות תיו הוא י, גמטריא כ"ו מספרו של הוי', והוי' במילוי, כזה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א, בגמט' מ"ה. ובהם "ברא אלקים את השמים ואת הארץ", וכדין אתקיימו תרין עלמין. במ"י ברא עולם הבא, ע"כ מרומז מ"י מקודם, בג' אותיות ראשונות. ובמ"ה ברא עולם הזה, ע"כ מרומז בג' אותיות שניות, והבן.

לע"נ הג"ר יחיאל זאב ב"ר יעקב צבי בלומנשטיין זצ"ל יא"צ י"ג אדר

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים, ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק וגו', ויאמר ה' אל משה כתב זאת זכרון בספר ושם באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים וגו', מלחמה לה' בעמלק מדר דר. יש להבין מה ראה משה להטמין את עצמו במלחמת עמלק ולשלוח את יהושע במקומו, ולא נמצא בתורה שנצטוו על זה מפי ה', ואין לומר שלא היה לו כח, דהלא מצינו ארבעים שנה אחר זה נלחם עם סיחון ועוג הענקים המפילים אימה על כל העולם, ומצינו דמשה רבינו לבדו הרג את עוג. ויש לומר דמשה רבינו לחם בתחילה בשרשם של סיחון ועוג, וכשהשפילם ממילא נפלו גם סיחון ועוג הגשמיים לפניו, וכן מבואר ברז"ל (תנחומא דברים ד') עה"פ 'אל תירא אותו, דנטל הקב"ה שרו של עוג וכפתו לפני משה רבינו. וידוע דשרו של עמלק הוא הס"מ, והוא יצה"ר ומלאך המות, ולא עלה עדיין ברצונו יתברך לבטלו עד ביאת משיח צדקנו, ואז ואתא הקב"ה

בשורה טובה

שוב יצא לאור הספר המבוקש ביותר
חלת לחם על הלכות חלה - ברכת הבית על טכסת חלה
במהדורה מפורסמת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בתנודות הספרים המבוקשות
הפצה ראשית: עם הספר - ר' בנימין לעווין
הדפיסה: יצחק מיטניק שליט"א 01000-322-347

והקשו התוס' שם וז"ל: הא אמרינן 'לפי שיצא
אשם מצורע לידון בדבר החדש בבהן יד ובבהן רגל,
יכול לא יהא טעון מתן דמים ואימורים לגבי מזבח,
תלמוד לומר כחטאת כאשם הוא לכהן, מה חטאת
טעונה וכו'. אם כן נימא מה חטאת טעונה סמיכה

ומתן דמים ואימורים לגבי מזבח, אף אשם'.
ויש לומר שבסמיכה כתוב בהדיא בקרא 'וסמך ידו
על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו', מה שלא
כתוב כן בזריקת הדם ובהקטרת האימורים, הרי
משמע שעיקר הסמיכה היא משום כפרה, ולפיכך
בכור מעשר ופסח דלאו בני הרצאה ניהו, אין בהם
סמיכה (ע' זבחים כט:), ולפיכך אשם מצורע נמי
כיון דלאו בר הרצאה הוא, ואינו בא אלא להכשיר,
אין בו סמיכה מדאורייתא, שעיקרה משום כפרה
דלא שייך באשם, לא חל ההיקש 'כחטאת כאשם'.

**הלוא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי
ופרס.** בשביל מה מספרת לנו המגילה את זה, האם
הלך מישהו לחפש שם את הסיפורים? אלא המגילה בא לומר: אל תחשוב
שהמסופר כאן היא היסטוריה בעלמא, לא כן הוא - 'אסתר ברוח הקודש
נאמרה' - כל הכתוב כאן הוא תורה וצריכה לימוד. אם ברצונך לקרוא סיפורי
היסטוריה, לך וחפש בספרי דברי הימים למלכי מדי ופרס.

לע"נ הג"ר יוסף אדלר ב"ר אברהם מטורדא יא"צ י"ב אדר

תפילה בציבור. תפילה בצבור יכול לעזור לאדם בכל דבר, כמו צדיק הדור
בתפילתו, משום דהוה כמו שהקריב התמידין שנקרבים בכל יום, והקב"ה
אומר 'פדאוני לי ולבני מבין אומות עולם'. ולכך האדם המתפלל בציבור בזמן
הזה, הקב"ה מוכרח לקבל תפילותיו כמו שהמתפלל צדיק הדור.
ובזה מובן חומר האיסור לדבר בעת התפילה, שאז הוא פוגם בעצמות
התפילה, ולכן יש מאד לזהר בזה, שבוה פוגם שלא תקבל תפילותיו ח"ו,
והתפילה בציבור חשובה מאד אפילו שמתפללים במהירות. ולפעמים
הציבור מתפלל באריכות, וגם אז מחוייב לדחוק כל אחד ואחד להתפלל
דוקא בציבור ולא ביחידות, ואז יבוא למדרגות גדולות, ותפילותיו עולות
לשמים כמו צדיק הדור כנ"ל. ובוה אנחנו יכולים להבין מה שמבואר בצוואת
הריב"ש ז"ל, שמה שזכה שנתגלו אליו הדברים העליונים וכו', הוא רק משום
שהיה מתפלל תמיד בכוונה גדולה, ומשם זכה למעלה עליונה. וגם מבואר
שבתפילה צריכים לילך ממדרגה למדרגה, שלא יפסיד כל כחו בתחילת

אמרות טהורות להג"ר בנימין ב"ר לוי חדאד זצ"ל מג'רבה
כתב בהקדמת ספרו, וז"ל:

"והני מברך בברכה המשולשת בני חיי ומוזני לכל הלומד בספרי זה אפילו
פעם אחת בשבוע, ברך ה' חילו להיות מוצלח בנכסיו בזכות הרבנים
הנזכרים פה, יאריך ימים ושנים ביראת ה', וכל ימיו יהיה דשן ורענן וינצל
מכל צרה וצוקה, אמן כן יהי רצון".

פרשת הקרבנות. אמרו חז"ל (ויקרא רבה טו:ד) 'כיון ששמעו ישראל
פרשת הקרבנות נתיראו, אמר להם משה עסקו בתורה ואין אתם
מתיראים'. אפשר לומר לפי מה שאמרו חז"ל 'ביותר צריך הכתוב לזרז
במקום שיש חסרון כיס, ולכן כששמעו פרשת הקרבנות נתיראו מצד
חסרון כיס, שצריכים להקריב כמה קרבנות על כל דבר פשע, ולזה אמר
להם משה 'עסקו בתורה ואין אתם מתיראים', שהש"ת ישלח ברכה
במעשה ידיכם ע"י עסק התורה, וכמאמר הכתוב 'אורך ימים בימינה
ובשמאלה עושר וכבוד'.

ושחט למלאך המות, וכיון שלא נמחה
עדיין שרו שבשמים, נשאר ג"כ עמלק
הגשמי שתחת השמים, ולכן לא היה
שייכות מלחמה זו למשה רבינו, שהלא
דרכו הוא ללחום תחילה בהשר להפילו.

אך אעפ"כ יהושע כתלמיד נאמן, קיים
פקודת רבו בלי שום שאלה למה זה הוא
מונע את עצמו מהמלחמה, ורק מנגד מעל
גבי הגבעה יתפלל עליהם, ואף השליך נפשו
מנגד להלחם בעמלק. מ"מ בלבו היה לו
הרהורי רברים שלא הבין הטעם, על כן
אמר לו הקב"ה למשה רבינו להרגיע דעת
תלמידו הנאמן, 'ושים באזני יהושע' סוד
וטעם הדבר, 'כי מחה אמחה את זכר עמלק'
כשיבוא זמן שעליו ניבא הנביא זכריה 'ואת
רוח הטומאה אעביר מן הארץ' היינו שרו
של עמלק הס"מ וכל הקליפות כת דיליה,
אז ג"כ ימחה העמלק הגשמי שמתחת
השמים, אבל עכשיו 'מלחמה לה' בעמלק
מדר דר', היינו כל זמן שהיציצה"ר יש לו שומעים ובני ישראל נהנים מתאוותיו
הגשמיים, מתגרה בהם ג"כ עמלק הארצי והגשמי.

לזכות פ.ב.ע.י להצלחה בכ"ע

וסמך ידו על ראש העולה ונרצה לו לכפר עליו. אמרו בזבחים (דף לג.)
'סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא', ופירש"י: שאינו בכלל אשמות, שהרי
אינו בא אלא להכשיר. וכן הוא בתו"כ (פרשת מצורע פ"ג) 'הואיל ואשם בא
להכשיר'.

תולדות בעל החזון יחזקאל זי"ע

את מרן זצ"ל ראינו גם במצבים הקשים ביותר, אלא שדוקא באותם
ימים סחופים, ניתן היה לחוש בעליל כי מרן זצ"ל ניצב מוצק כברזל,
וכי מתוך ים הסבל העמוק, היתה לו למשיבת נפש התורה
הקדושה.

כשהרבנית זצ"ל חלתה אנושות, חשך עליו עולמו של מרן זצ"ל,
אך גם בשעות הקשות ההן, כשזרם הדמעות לא פסק מעיניו, היה
מוחו צלול ולבו זך ונקי לעסוק בתורה לחדש בה חדושים ולשקוע
בעולם שכולו קרבת ה' ואהבתו, התורה היתה נשמת אפיו,
שממנה שאב מלא הוויתו להשיב נפשו ולהחיות אח רוחו, דוקא
באותה תקופה מרה, ראו מקורביו בעליל את יכולתו של מרן זצ"ל
להתעלות אל מעבר למציאותו החיצונית, ואת תוספת הלימוד
והעמל שהשקיע במאמץ להתגבר על מצבו
בתקופות מרות שהשרו רוח נכאים על כל מקורביו ומכיריו, ניכר
היה כי היסורים שזעזעו את סביבותיו, לא יסרוהו באותה מדה
שיסרוהו ענוי הנפש על שנבצר ממנו לעסוק בתורה כראוי. גם
בתופת הסיבירית לא קשתה עליו עבודת הפרך כשם שנצטער על
קוצר יכולתו לעבוד את ה' כיאות. את חומרת המצבים בהם היה
נתון, לא מדד במונחים של סבל, אלא במושגים של חשש ממיעות
ידיעת התורה והשגת הבורא ית' בכל הזדמנות ובכל מצב.

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר

וועט מען מודיע זיין ביי די ציונים פון די **פלאצקע גאון** - ווארשא, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **צדקת הצדיק** - לובלין,
לקוט סופר - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** - ויען, **בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול** - הר המנוחות
אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקה בלייבט מקה"!

732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

תולדות הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע

הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע נולד בשנת תקפ"ג בעיר קרייזבורג שבארץ קורלנד לאביו הגאון רבי יעקב הכהן רבינוביץ זצוק"ל רבה ואב"ד של העיר, בשנת תקפ"ג בכ"ג בשבט, ובשנת תר"ס בט' באלול נח עמוד האש בעיר לובלין. מקור גידולו ויניקותו של הגה"ק רבי צדוק ליטאי מובהק היה, בן למשפחת מתנגדים, משפחת של רבנים שמתוכה השתרגו גאוניה ורבניה של ערי ליטא.

נתפרסם כ'עילוי מקריניק' עוד בטל ימיו בשחר ילדותו, גדולי עולם בתוכם הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור מקאוונא זצוק"ל באו להשתעשע עם העילוי הצעיר בתורתו ובחריפות שכלו.

בגיל שנה כפי עדות הגה"ק רבי צדוק בעצמו, בירך על כל יניקותיו ברכת שהכל, בגיל שנתים התפלל כל התפילות מתוך הסידור בטרם גשתו לאכול סעודותיו, בגיל שלוש וחצי הגיל בו מתחילים הפעוטות בדרך כלל לצפצף באותיות האלפא בית, כבר למד גמרא ותוס', בגיל שמונה סיים לראשונה את הש"ס.

בגיל שש כבר נתפרסם בשם ה'עילוי מקריניק', בגיל זה נתייתם מאביו זצוק"ל, ועבר לעיר קריניק שלייד ביליסטוק תחת חסותו של דודו הגאון רבי יוסף הכהן רבינוביץ בעל הכפות זהב רבה ואב"ד של העיר.

גם ביתמותו ובעניו לא פסק פומיה מגירסא, לא פעם עמד הילד בחוץ בלילה נוכח אור הלבנה ולומד עד אור הבוקר ללא הפסק, פשוט לא היה לילד היתום אפילו נר להאיר את חשכת הלילה.

יש אשר שתים עשרה שעות רצופות למד הוא בצינת הלילה, בו בזמן אשר קיבתו הומה עליו, כי לא היה לו לשבור את רעבונו. ואם בילדותו כן, בזקנותו על אחת כמה וכמה.

התפילה, רק יתחיל במתון, ובאמצע התפילה ידבק בדביקות גדולה, ואז יהיה יכול לומר אפילו במרוצה התיבות של התפילה, אע"פ שבתחילת התפילה אינו יכול להתפלל בדביקות, מ"מ יאמר התיבות בכוונה גדולה, ויחזק את עצמו מעט מעט, עד שיעזור לו השי"ת להתפלל בדבקות גדולה.

סוף דבר: יש ב' אופני תפילה, (א) תפילה בציבור. (ב) תפילה ביחיד, ונפ"מ תפילה בציבור זהו תפילה המתקבלת בשמים כמו המתפלל היה צדיק הדור, ומתקנים עולמות עליונים, בתפלה בציבור אפילו אנשים פשוטים גם תפילתם מתקבלת, ולא בודקין אם הם ראוי להתקבל תפלתם, וזהו הדין המיוחד של תפילה בציבור. ואילו תפילת יחיד, זה החיוב של כל אחד להתפלל ג' תפלות בכל יום ויום, ואם לא התפלל אז יש לו עבירה שעבר על מצות תפילה, ואם עשה תשובה לפני התפילה והתפלל ביחיד, אז התפילה מתקבלת ביותר, ואם צדיק מתפלל ביחידות, שיש לו טירחא וסיבה מיוחדת לא להתפלל בציבור, אז גם תפלותיו מתקבלות בשמים. (ש"ת ח"ד סי' י"ג).

'פנים יפות' לבעל הפלא"ה

בעל הפלא"ה בהקדמה לספרו כתב, וז"ל:

'כל המעיין ועוסק בספרי, יתברך מקל עיילא, בברכת ה' הרחבה והמלאה, יבצל מכל עמל ותלאה'

מכל אשר יעשה לאשמה בה. יש לפרש לפי מה שכתב רש"י (ויקרא ה:כג) וז"ל: 'כי יחטא ואשם', כשיכיר בעצמו לשוב בתשובה, ולדעת ולהתודות כי חטא ואשם, עכ"ל. והיינו דהכפרה היא לפי ערך התשובה, שאם הוא מתחרט מאהבת ה', אז עונת נעשה לו כזכות, והיינו דאמר 'מכל אשר יעשה לאשמה בה', דהכפרה היא לפי ערך החרטה.

ויש לפרש מה שאמר דוד המלך 'חטאות נעורי ופשעי אל תזכור כחסדך זכור לי אתה למען טובך ה', דהיינו ה' יודע מחשבות אם אין התשובה מאהבה כראוי לפני הקב"ה אל יזכרהו, אבל אם התשובה מקובלת ומרוצה לפני הקב"ה, אזי חסד ה' הוא שיוכור את החטא ויעשה לו כזכות, וכמו שכתב (זכריה ג:א) 'זהשטן עומד על ימינו לשטנו', דמה שאמר 'על ימינו', היינו ע"ד הכתוב 'כי מימינו כל אמוט', והיינו לזכותו, שכיון שעשה תשובה השטן נהפך לזכות.

דרוש מהרה"ק רבי עקיבא יוסף שלזינגר זי"ע

שכתב על הלומד דרוש זה

'מסוגל להמשיך עליו זכות מטתו שלימה של יעקב אבינו זיע"א'

[אות ו'] ולפ"ז יש לפרש את דברי זה"ק (וישב דף קפב): שהקשה דאיך עברו השבטים והיו אוכלין אבר מן החי דאסור לבני נח. ותירץ 'אלא יוסף הוה קאמר, ועל דא אתענש' (-יוסף היה אומר כן מדעתו, ולכן נענש). והוא פלא, דחלילה שיאמר יוסף שקר, (ע"ש בנצוצי אורות). אבל לפי הנ"ל מיושב, כי הם לשיטתם שדינם כבני ישראל, לא עברו, אלא יוסף לשיטתו קאמר שעברו, שסבר שדינם כבני נח לחומרא, והיה חולק על הרבים, ולכן נענש.

ונראה שזה הטעם שבא לנסיון של פוטיפרע, דאלמלי בדין ישראל, היא היתה מותרת לו, דאין אישות לנכרי (ע' תוס' ע"ז ל"ו), אלא חשש חומרת ב"נ עליו כשיטתו. [דכיון שהיה חולק על הרבים והיינו השבטים, והיה סובר שדינו כב"נ, לכן בא לנסיון של פוטיפרע, שהנסיון היה רק לפי שיטתו של יוסף].

ובזה אפשר לפרש מה שאמר יעקב אבינו 'הצילני נא מיד אחי מיד עשו', פי' שלא יהיה עשו נחשב כאח (ע' ט"ז או"ח תקצ"א סק"ג), דע"י שתר"ג מצות שמירת, א"כ בטל אחוה, כמו גר שנתגייר שהוא קטן שנולד, שאל"כ ח"ו 'פן יבא והכני אם על בני' מצד ב' אחיות, דעיקר הטעם דאין זה ב' אחיות, הוא מצד גר שנתגייר קטן שנולד דמי כנ"ל.

ועד"ז יש לפרש מה שאמר יוסף 'ואתם חשבתם עלי רעה, אלקים חשבה לטובה, להחיות עם רב', פי' לשיטתם שהם כבני ישראל לגמרי, א"כ אין מחשבה רעה מצטרף למעשה, משא"כ בב"נ שנידון על המחשבה (ע' תוס' קדושין לט:). ולכן אמר דלפי שיטתם הם נקיים. [גם רמז 'להחיות עם רב', דזרע יוסף נקרא 'עם רב' (יהושע י"ז, וע' בערבי נחל דרוש שה"ג א)].

ולפי הנ"ל מובן מה שאמר זה"ל שיעקב אבינו היה לו סימן על עוה"ב שלו אם לא ימות אחד מבניו, כי הוא היה נבוך בענין ב' אחיות אם עבר על איסור, ועשה בו סימן כי ממזר אינו חי, לכן אם כולם בחיים, סימן הוא לו שלא עבר. וזה שאמר 'אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי', ופירשו חז"ל: סבור הייתי למות שתי מיתות, בעוה"ז ובעוה"ב, עכשיו שעודך חי לא אמות אלא פעם אחת'. דבזה שיוסף חי היה לו הוכחה כי מיטתו שלימה, דאמר ביבמות (דף ע"ח), דממזר אינו ידוע לא חי, וממזר ידוע חי עד ג' דרי, וא"כ כשחיים איכא הוכחה על כשרותם, ולכן בראות גם 'בני שלשים יולדו על ברכי יוסף', א"כ הוכחה בצדו דמטתו שלימה, דהא בין ידוע ובין לא ידוע, עד תלתא דרא חי, טפי לא. וזה שאמר 'ויאמר ישראל אות פניך לא פללתי, והנה הראה אלקים אותי גם את זרעך', הרי ג' דורות שלך אם הראני אלקים, וזה 'גם את זרעך', א"כ יש לי עדות כי מיטתי שלימה. [המשך בשבוע הבא].